

ПАВЛОВСЬКА

Є. Павловська

О. Павловська

П. Чайковського), Ядвіга ("Ілля Муромець або Російські богатирі" Л. Малашкіна), Адель ("Гарольд" Е. Направника), Дездемона ("Отелло" Дж. Верді), Манон (одном. опера Ж. Массне), Маргарита ("Фауст" Ш. Гуно). Ін. партії — Надежда ("Аскольдова могила" О. Верстовського), Антоніда, Людмила ("Життя за царя", "Руслан і Людмила" М. Глінки), Наташа ("Русалка" О. Даргомижського), Тамара ("Демон" Ант. Рубінштейна), Ліза ("Пікова дама" П. Чайковського), Аїда, Віолетта (одном. опера, "Травіата" Дж. Верді), Кармен (одном. опера Ж. Бізе), Розіна ("Севільський цирюльник" Дж. Россіні), Брунгільда ("Загибель богів" Р. Вагнера) та ін.

Літ. тв.: Из моих встреч с П. И. Чайковским // Воспоминания о П. И. Чайковском: Сб. статей. — М., 1973; Автобиография // ГЦММК. — Ф. 286. — Рукоп.

Літ.: *Шкафер В.* Сорок лет на сцене русской оперы: Воспоминания. 1890—1930. — Ленинград, 1936; *Балабанович Е.* Чехов и Чайковский. — М., 1970; *Газенпуд А.* Русский оперный театр XIX века. — Ленинград, 1973; *Лемешев С.* Путь к искусству. — М., 1974; *Корганов Г. Э. К.* Павловская // Баян (Тамбов). — 1888. — № 7; *Погожев В.* Воспоминания о П. И. Чайковском // Чайковский. Воспоминания и письма. — Петроград, 1924; *Жезин Н. П.* И. Чайковский и Э. Павловская // СМ. — 1934. — № 8; *Рукавишников Н.* Памяти большой артистки // Сов. артист. — 1936. — № 14; П. И. Чайковский и Э. Павловская (Письма) // Чайковский на московской сцене: Первые постановки в годы его жизни. — М.; Ленинград, 1940; *Корабельникова Л. Э. К.* Павловская // Ежегодник памятных музыкальных дат и событий. 1978. — М., 1977.

А. Пружанський

ПАВЛОВСЬКА (справж. прізвище — Безпалова) Євгенія (1913, м. Київ — 1965, м. Мельбурн, Австралія) — оперна співачка (сопрано). Лауреатка 1-о Всеукр. конкурсу на найкраще виконання творів рад. композиторів (Київ, 1937, 3-я премія). Закін. Київ. муз.-драм. ін-т (1931). Була солісткою Київ. (1931—43) і Львів. (1943—44) опер. 1944 емігрувала до Німеччини, де виступала в оперн. т-рі "Відродження" п/к Г. Ярошевича (Вел.-брит. окупац. зона). Від 1950 — в Австралії: солістка Укр. муз.-драм. т-ру ім. М. Лисенка в Мельбурні.

Партії: Оксана ("Запорожець за Дунаєм" С. Гулака-Артемівського), Наталка ("Наталка Полтавка" І. Котляревського — М. Лисенка), Катерина (одном. опера М. Аркаса), Марфа ("Царевна наречена" М. Римського-Корсакова), Віолетта ("Травіата" Дж. Верді), Мікаела ("Кармен" Ж. Бізе), Маргарита ("Фауст" Ш. Гуно), Баттерфляй ("Чіо-Чіо сан" Дж. Пуччіні).

Літ.: *Гайдабура В.* Австралійська киянка // День (Київ). — 2005. — 14 трав.

І. Лисенко

ПАВЛОВСЬКА Ольга Петрівна (9.06.1939, с. Лебединці Андрушівського р-ну Житомир. обл. — 14.12.2002, м. Черкаси) — співачка нар. хору (альт). Н. а. УРСР (1977). Закін. курси керівників худож. самодіяльності при Буд. нар. творчості в Житомирі (1958). 1958—63 — солістка Поліського молодіж. нар. хору, 1964—65 — Волзького нар. хору, 1965—90 — Черкас.

держ. нар. хору. Разом з останнім виступала також у Польщі (1966, 1967), тоді Чехословаччині (1967), Болгарії (1977) та ін. 1-а вик. пісні "Степом, степом" А. Пашкевича, сл. М. Негоди (1966). У репертуарі також — пісні "Ой летіла пава", "Летіла зозуля", "Над коліською сина" А. Пашкевича; композиції К. Доминчена, І. Сльоти та ін. Співала в дуєті з Т. Горбатенко, Р. Кириченко, Є. Крикун, Л. Білановою.

Дискогр.: грамплатівки LP (усі — фірма "Мелодія") — Государственный Черкасский Украинский народный хор, худож. рук. А. Пашкевич ["Степом, степом" — солістка О. Павловська, муз. А. Пашкевич, сл. М. Негода]. — 1968. — Д-23521-2; Черкаський державний український народний хор ["Степом, степом" — солістка О. Павловська, тріо баяністів]. — 1968. — 33Д-00023549-50; Песни украинских композиторов ["Степом, степом" (А. Пашкевич — М. Негода) — Черкас. нар. хор, солістка О. Павловська]. — 1968. — ГД-000813-4; "Грими, могутня пісне". Антологія української радянської пісні. 1960—1970 роки [Степом, степом (А. Пашкевич — М. Негода) — О. Павловська, Черкаський нар. хор]. — 1977. — С60-09305-6; І. Сльота. Пісні з Полісся ["Тополі" (М. Бакай) — Черкас. нар. хор, худож. кер. Є. Кухарець; солістка О. Павловська]. — 1982. — С60-17827-28; Черкаський народний хор (худож. кер. Є. Кухарець) ["Над коліською сина" (Є. Кухарець — М. Негода) — солістки О. Павловська, Є. Крикун]. — 1987. — С30 24779 008.

Літ.: *Гурин М.* Пісня над степом // Рад. Україна. — 1969. — 28 черв.; *Мироненко Л.* Три пісні про найдороще // Сільс. вісті. — 1983. — 20 трав.; *Костенко В.* Балада про солдатів: Легендарну пісню "Степом, степом..." яким порівняли з твором Кобзаря // Дзеркало тижня. — 2008. — 15 берез.

А. Калениченко, І. Лисенко

ПАВЛОВСЬКИЙ Антон (серед. 18 ст.) — півчуй. У 1750-х — соліст Придв. хору в С.-Петербурзі, 1760—70 співав у рос. посольській церкві в Кенігсбергу (тепер Калінінград, РФ). 1770 повернувся в Україну.

Літ.: *Харлампович К.* Малороссийское влияние на великорусскую церковную жизнь. — Казань, 1914.

І. Лисенко

ПАВЛОВСЬКИЙ Григорій Іванович, о. (1884, Таращанський пов. Київ губ., тепер Таращанський р-н Київ. обл. — 1967, США) — оперний співак (бас), диригент, педагог, композитор, священник, церк. діяч (УПЦ). Брат М. Павловського. Навч. у Богуславській (тепер Київ. обл.) духовній школі, Київ. дух. семінарії, Ун-ті св. Володимира (істор.-філол. ф-т), одночасно (1906—11) у Муз.-драм. школі М. Лисенка (кл. сольного співу). Співав у рос. оперн. трупі, пізніше виступав у Т-рі М. Садовського й Київ. оперн. т-рі. Артист Укр. респ. капели О. Кошиця, з якою побував у різн. країнах Європи та Америки, співав в амер. театрах, пізніше став диригентом і педагогом. Викладав вокал у засн. 1924 М. Гайворонським і Р. Придаткевичем першому укр. муз. закладі у США (Нью-Йорк) — Укр. муз. консерваторії. На відзначення 50-річчя смерті М. Лисенка УВАН у США

Літургія

Велика екстена

Перша сторінка Великої екстени з Літургії Г. Павловського (1942)

провела уроч. засідання-академію, на якому П. виступив із доповіддю “Спогади про пед. діяльність М. Лисенка” (25 листоп. 1962). Хор. доробок П. продовжує традицію лисенкового хор. письма й духовн. музики О. Кошиця. Документи й творча спадщина П. зберігаються у фондах Архіву-музею ім. Д. Антоновича УВАН у США (ф. 93). Більшість творів П. було видано Наук.-богослов. ін-том УПЦ у м. Баунд-Бруці (США) під ред. і упоряд. *В. Завітневича*.

Тв.: для хору — Спів на Літургії раніш освячених дарів (1941); Літургія для нар. хору (Арнолд, 1942); Служба Божа для всенародного співу (2-голоса, 1950, Нью-Йорк); паралітургійні цикли (“Канти і колядки”, 1933, Філадельфія). Вид.: Українські канти і псалми. — Муз. секція Наук.-богослов. ін-ту УПЦ у США, 1953; [Павловський Г., о.]. Служба Божа (Літургія) для нар. хору. — Арнольд, Пенсильванія, 1942; Служба Божа (Літургія) на мішаний хор / Опрац. Г. Павловський для святкування 950-річчя Хрещення України (прем'єра — Клівленд, шт. Огайо, 19 черв. 1938, вик. 5 об'єднаних хорів); Парастас на міш. хор зі співами духівництва.

Літ.: Рудницький А. Українська музика: Істор.-крит. огляд. — Мюнхен, 1963; Витвицький В. Михайло Гайворонський: Життя і творчість / Ред. Є. Дзюпина, Ю. Ясіновський. — Л., 2001; Карась Г. Муз. культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття. — Ів.-Франківськ, 2012.

Г. Карась

ПАВЛОВСЬКИЙ (псевд. — Лісовицький, П. М., Мусій) Мефодій Іванович (20.06.1876, с. Ботвинівка, тепер Христинівського р-ну Черкас. обл. — 1957) — муз. письменник, *пів-*

чий, журналіст, педагог, кооперат. діяч. Брат Г. Павловського. Закін. Богуславське (тепер Київ. обл.) духовне уч-ще (1891), *Київ. духовну академію* (1897), під час навчання співав у *хорі* Михайлівського Золотоверхого *монастиря*. Брав участь у конц. подорожах хору М. Лисенка (1897, 1902). Працював учителем на Васильківщині (тепер Київ. обл.), 1898—1900 — у Вознесенській школі Києва. Муз.-літ. діяльність розпочав 1897 рец. на *концерт* хору П. Демущького (“Літ.-наук. вісник”). 1905—06 — секретар газ. “Громадська думка”, 1906—09, 1912 — ред. вид-ва “Рада”. Під різними псевдонімами публікував театр. і муз. огляди, рец. на твори укр. *композиторів* (П. Сениці, Я. Степового, К. Стеценка та ін.). Уклав і опублікував зб. укр. нар. *пісень* під псевд. М. Лісовицький. Один з ініціаторів заснування тов-ва “*Просвіта*” в Києві. Листувався з О. Олесем. За рад. часу працював у різних установах, в ост. роки життя — у друкарні вид-ва АН УРСР. У жовт. 1943 виїхав за кордон.

Літ. тв.: Христофор Антонович Барановський. До 25-літнього ювілею його громадсько-кооперативної діяльності: Біогр. нарис. — К., 1919; Хто такий був Василь Доманицький. — К., 1920; Хорові подорожі Лисенка // М. В. Лисенко у спогадах сучасників. — К., 1968; Перша київська етнографічна вистава // Нова громада. — 1906. — № 3; [Рецензія на кн.: Гребінка Є. Українські твори. — К., 1906] // Там само. — № 6; [Рец. на зб. “Кобзар” під ред. С. Людкевича] // Рада (Київ). — 1912. — № 15; Відродження української пісні // Там само. — № 111; Петро Сокальський // Там само. — № 129.

Літ.: Ревуцький Д. Микола Лисенко. Повернення першоджерел. — К., 2003; Чикаленко Є. Спогади. — К., 2003; Скорульська Р., Чуєва М. Микола Лисенко. Дні і роки. — К., 2015; Старовойтенко І. Листування Євгена Чикаленка з Олександром Олесем // Український археографічний щорічник. — К., 2007. — Вип. 12; Іванченко О. Автура газети “Рада” // www.journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2207; Сидоренко Н. Журнал “Нова громада” // www.journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1642.

Н. Костюк

ПАВЛОВСЬКИЙ Павло Олександрович (1900 — ?) — оперний співак (*баритон*), муз. діяч. Закін. *Київ. муз.-драм. ін-т ім. М. Лисенка* (кл. О. Муравйової). 1925—27 — соліст Харків., 1927—28 — Київ., 1932—40 — Луган. (з 1935 — Ворошиловогр.) опер. 1943 емігрував до США, де був директором Філадельф. філармонії.

Партії: Онегін, Єлецький (“Євгеній Онегін”, “Пікова дама” П. Чайковського), Валентин (“Фауст” Ш. Гуно).

І. Лисенко

ПАВЛОВСЬКИЙ Сергій Євграфович [21.07.(2.09). 1846, м. Москва, Росія — 17 (30).01.1915, там само] — оперний співак (лір. *баритон*), режисер, педагог, лібретист, перекладач. Чоловік Е. Павловської. Навч. у Петерб. ун-ті (1868—69, 2 курси математ. ф-ту). Закін. Петерб. конс. (1873, кл. вокалу К. Еверарді). 1873—76 ви-

ПАВЛОВСЬКИЙ

Обкладинка видання “Літургії заупокійної” Г. Павловського (Нью-Йорк, 1964)

М. Павловський